

# RĂSĂRITUL NOSTRU

Unicul organ Surdo-pedagogic din țară

Dir.: V. D.-LEORDA  
Redacția și Administrația:  
Str. Apusului f. n.  
Comuna Suburbană Militari  
București XXI

Abonament pe an 200

Pentru Instituții 1000

„Sprijin” 500

## I N T E R E S U L

Interesul, din punct de vedere psihologic, este legătura dintre subiect și obiectul pe care subiectul pune un preț oarecare asupra cărui a îndreptat s'au i s'a atras atenția și do-rește să-l cunoască sau să-l posed; iar, din punct de vedere didactic este forța motrică ce pune în funcțiune locomotiva omenească și o de-termină să inspire cu toată puterea ei cunoștințele din toate domeniile lumii înconjurătoare, cunoștințe fo-lositoare individului-subiect.

Sentiment al vieții — cum îl numiau filosofi antici — are la bază o complexitate de dispoziții sufletești. Dela gungurit imitator și — până la rezolvarea problemelor oricât de aride, curiozitatea conduce spiritul numai pe calea trasată de interes.

Toată viața — pe care o cunoaștem — nu este altceva decât o trăire con-form acestui sentiment.

Născut odată cu ființa fizică ur-mează aceleași etape de dezvoltare.

Il constă și la plante, îl constă și la animalele dela cele mai nenăsem-nate trepte până la om, regele naturii.

Claparède Ed., în lucrarea sa „Psi-hologia și pedagogia experimentală”, dă o foarte și perceptibilă observație asupra evoluției interesului.

În „laboratorul său de psihologie ex-perimentală” cu lungi și multe obser-vații, cu multe și variate obiecte cer-cetate, stabilește cinci perioade de evoluție în raport cu vârsta crono-logică.

- 1) Perioada interesului perceptiv dela naștere până la 2 ani;
- 2) Perioada interesului pentru vor-bire dela 2 la 3 ani;
- 3) Perioada intereselor intelectuale generale dela 3 la 7 ani;
- 4) Perioada intereselor speciale dela 7 la 12 ani; și
- 5) Perioada interesului social cu cel etic dela 12 la 18 ani.

Aceste perioade stabilite și stoarse

din observații și experiențe se pot aplica copiilor înzestrați cu toate sim-țurile nobile, copii ce au format obiectele cercetate, anchetate și stu-diate.

Obiectul nostru e Copilul, însă-i co-pilul surdomut, e copilul care născut surd e lipsit în mod firesc și de graiul așa că anchetele nu ne folosesc decât prin analogie ca îndreptare, ci ne-cum ca aplicare și norme de condu-cere.

Puternică și covârșitoare influență a surzeniei îl transformă într-o ființă cu totul aparte pe copilul surdo-mut.

Inzestrați numai cu simțul tactului și cu cel al văzului surdo-mutul nu poate avea claritatea întreagă a per-cepțiilor. Nu poate deci să aibă aceeași noțiune de superioritate clară a primelor inspirații sufletești.

Rece și cald, mișcător și stabil sunt primele percepții; articulația imita-toare, în cercul de interes al conser-vării și întreținerii existenței vieții, lipsește. Atențiunea celor înconjură-tori nefiind atrasă prin sunete, dă în mod firesc naștere unei neglijențe captiale și surdo-mutul este lăsat în părăsire.

De aceea perioada interesului per-ceptiv, este după 3½-4 ani când co-pilul surdo-mut mergând singur pe picioarele sale începe a ieși dintre cei patru pereți, începe a culege im-presii cu ochii, a pipăi cu mâinile și o bună parte din ei încep dela acea-stă etate un fel de vagabondaj, în tovărășia câte unui singur copil sdra-vân de care se alipește ca un câine credincios.

După 4 ani el începe a se închide în sine. Iși dă seama că nu-i la fel cu ceilalți. Vede că-i bătaia de joc a celor sdraveni.

În această epocă, copilul surdo-mut care are norocul de a avea frați și părinți, cari să-l ajute cum se pri-cep, îi pot redeștepta în suflet dorul și dragostea de copilărie; cel ce nu

are acest noroc, rămâne în urmă, în urmă de tot și-i manifestă copilăria pe la 10-14 ani când — dacă noroc are — este elev al unei școli spe-ciale.

Iată, deci, că ori cum am căuta o înglobare a surdo-muților în psiholo-gia generală și în testele specialiștilor, în fața cărora ne descoperim, nu se poate. Surdo-mutul poate fi cel mai bun și mai sigur element de cerce-tat, poate fi în colectivitatea celor văduviți de auz, bun îndreptar de cercetări sufletești și de experiențe, însă niciodată un component și ele-ment primordial pe care se pot spri-mi teste, reguli, definiții sugeneris.

În general, vizitatorii institutelor de surdo-muți rămân totdeauna sa-tisfăcuți de rezultatele ce găsesc acolo — bineînțeles unde se muncește cu dragoste creștinească și omenească față de semen nenorocit și cu conștiința datorii împlinită către Statul care încredințează interesul și dato-ria sa nouă celor chemați a educa și instrui pe surdo-mut; adevărul însă nu-i tocmai așa.

Vizitatorul se așază totdeauna în locul surdo-mutului, ci necum nu-l integrează sufletește între copiii sdra-veni de aceeași etate. Vizitatorul la articularea cuvântului „tata” de către un începător surdo-mut (7-9 ani) ră-mâne impresinat profund; niciodată însă nu citește în ochii celui ce-l de-mutizează, să-i citească în ei muci-nicia muncii și totdeauna și nesatisfa-cerea sufletească corespunzătoare.

Autorii didactici, ai cărților de pe-

dagogie, fără nici o cunoștință de cauză afirmă inexactități, iar când iau contact cu realitatea își holbează ochii — deși sunt profesori — și pen-tru a-și motiva inexactitățile, afirmă: „Inteligențe superioare”. Superficiale constatări, născocitoare de alte ine-xactități.

În prefață „Studiul psihologiei prin ajutorul Biologiei” autorul Moisi (nu știu dacă este în viață) pentru a-și motiva întreaga lucrare — interesantă de altfel ca studiu de cultură gene-rală — începe cu strofa:

„Cei proști ca viața te înțeleg  
„Numai când spui cuvântu'nțreg;  
„Dar te înțelegi cu cei cu minte  
„Numai din ochi, nu din cuvinte”.

Autorul versurilor, pe care nu-l știu cine este și nici nu-i cunosc nu-mele, deși literat se apropie mai mult decât psihologii de adevăr, adică este mai psiholog decât psihologii profe-sioniști. Și are dreptate, fiindcă surdo-mutul te înțelege din ochi; te înțe-lege și execută orice comandă, însă nu răspunde nimic. Când a răspuns cu graiul lui viu căruia îi lipsește mo-delarea tonului nu-l mai socotești atât de deștept, pentru că-i supără nervul acustic.

Celor ce știu că: vorbirea este ex-presia concretă a gândului și că prin ea se dezvoltă în cea mai mare parte cugetarea, intonarea surdo-mutului îl bucură. Pentru acest motiv Statul națiune a înființat școli speciale, căci numai prin școli acei 70%, pot fi redați vieții colective statele.

(Va urma).

## Infrângerea destinului

— romanul unui surdo-mut —

V

de V. D. - Leorda

## Răspuns potrivit

Când s'a dus Horea la Viena ca să ceară dreptate și să spună împăratului toate suferințele ardelenilor, un general care era în cabine-tul împăratului îl întrebă:

— Spui că ești român? În ce parte a lumii trăesc ro-mânii ăia?

— În Transilvania, Exce-lență.

— Acolo unde oamenii mănâncă numai carne de măgar?

Horea se aprinse, iar im-

păratul care era de față, zâmbi.

— Da excelență de acolo sunt. Dar de unde știi lucrul pe care l-ai spus?

— Îl știu pentru că am fost și eu odată prin Transilva-nia.

— Mare lucru! Mă mir cum de nu te-au mâncat românii ăia!

Generalul s'a roșit, iar împăratul a răs cu hohot.

Din „Slova Ortodoxă”

# Un popor trăiește prin eroii săi și nu prin majoritățile sale lașe și inerte

Scia săptămânalul „Je suis partout“ în Decembrie 1938

Sub motto-ul de mai sus care este al Căpitanului, a apărut în anul 1938 Decembrie 9, un articol sub semnătura d-lui Lucien Rebatet în săptămânalul „Je Suis partout“. Acestui număr i-a fost interzisă intrarea în țară:

Codreanu a fost asasinat în modul cel mai barbar și laș. De când îi cunoaștem în acest ziar viața și opera, prin documente directe și nu prin minciuni sau fabule, am știut că el aparținea prin multe puncte aceleiași familii spirituale ca noi. Semnătura lui a apărut aici în mijlocul alor noastre.

În România sfâșiată de partide egoiste, sângerață și cangrenată de evrei, atenția noastră și apoi stima noastră, s'a îndreptat către acest șef cinstit, patriot, antisemit, cum a fost și pentru un Calvo Sotelo al Spaniei anului 1935.

În execuția nocturnă a lui Codreanu și tovarășilor lui, feroce premeditată, grosolan și ipocrit camuflată sub așa zisa încercare de fugă de sub escortă, (cine ar putea crede vreodată că din 14 oameni fugind în mijlocul întinericului, ceței și pădurei, unul nu ar fi putut scăpa, chiar rănit, de gloanele gardienilor?), în această execuție totul e propriu a inspiră orărea, desgustul și mila. Știm de mult că aceste mișcări ale „conștiinței umane“, cum se spune la inamicii noștri, sunt totdeauna în sens unic și nu sunt rezervate decât dănilor și celor mai josnice favoruri politicianiste. Masacrul de pe drumul Bucureștilor a lăsat de piatră toate sufletele de dreapta și de stânga, pe care le-ar fi turburat o singură picătură de sânge de pe prețioasa ureauă a lui Blum. Cu excepția unui liber și generos articol al lui Léon Daudet, nu s'a observat decât suspinul rău disimulat, de ușurare, al lui Israel.

Constatăm în această dramă indiferența bocitorilor de profesie. Nu e rolul nostru, nici felul nostru de a-i înlocui în fața acestui mormânt. Codreanu declarase război jidovimii. El măsurase discursurile. Din 1924, atunci când era deja încarcerat, Căpitanul aflase că poliția voia să-l suprime în timpul unei transferări dela o închisoare la alta „sub pretextul că vrea să fugă de sub ascultă“. A murit la postul său de luptă. Nu se plânge pe trupul unui soldat, dar ceea ce este atroce e că el, Codreanu, a căzut, a fost doborât, de gloanțe creștine. Nu suntem surprinși. E rar ca jidovii să-și înmoaie ei înșiși mâinile în sângele „goi“-lor. Ei vor să fie numai tiranii și stăpânii, ca în Rusia, în 1918, în Ungaria 1919, unde sadismul lor n'a cunoscut margini. Capodopera sălbăticiilor lor este de a face să fie doborât pentru ei, creștinul de creștin. Oare la Londra, cetate evreească bine informată de popularitatea de nedruncinat a Gărzii de Fier, i s'a cerut acest cap?

Nu judecăm politica internă a României, nu vorbim decât în calitate de francezi. Am fost asigurați că moartea lui Codreanu ar fi pentru noi o afacere excelentă, fiindcă Garda de Fier era la Dunăre un auxiliar al celui de al treilea Reich. Am arătat într'un reportaj, tot ceea ce era neîntemeiat și fals în aceste afirmații. Codreanu anunțase în fața marilor că se gândea să pună în programul său participarea României la axa Roma-Berlin. Eram atunci în plin front popular francez, în mijlocul intrigilor masofile, cehofile și genoveze ale lui Delbos. Adaug că Titulescu speculând profunda amicitie a

Românilor pentru Franța, anunțase în 1933, că „dizolvarea Gărzii de Fier era cenzurată de Paris“.

Mai departe, autorul articolului, după ce analizează atitudinea Regelui, spune:

„Și ce credit să se acorde dictatorul-rege, care lipsit de comandamentul său, a arestat, pus sub supraveghere polițienească, pe cel mai bun șef militar român, care s'a distins în război, pe generalul Antonescu.

Presa la ordinele jidovilor cari fac opinia democrațiilor, afirma de luni de zile că Garda de Fier era lichidată. Era posibil. După o amănunțită anchetă, am raportat totuși în luna Octombrie că nu e nimic adevărat. Codreniștii, cu toate persecuțiile, câștigă pretutindeni simpatii devotate. Asasinatul de săptămâna trecută arată că nu m'am înșelat. Nu se ostenește nimeni să înăbușe în sânge un partid care nu mai există.

Nu dăm vieții umane același fetişm pe care îl dă jidovimea și anumiți creștini.

Sunt morți necesare salvării unei țări. Dacă Garda a omorât, n'a făcut-o decât după ani de martiraj, îndurat sub miniștri masoni. Ea n'a încetat să-și afirme credința religioasă și credința monarhică. Ea nu s'a revoltat decât împotriva unui parlamentarism decrepit și corupt, împotriva slugilor evreimii. Ea nu și-a dorit decât sprijinul mâinii regale. Nu l-a avut, și aceasta este cauza tragediei românești.

Ca toate triumfurile, acesta nu poate fi decât iluzoriu. Dictatura n'a avut decât pentru evrei satisfacție,

a uzat de toate persecuțiile până la crimă, împotriva creștinilor. Un foarte apropiat viitor ne va spune singur dacă e îngăduit să se ridice, pentru scopuri unic personale, împotriva a tot ceea ce este mai pur, mai generos, mai sănătos în țara sa, atunci când avea toată puterea pentru a câștiga încrederea aceluia tineret.

Admirabila frază a lui Codreanu, înscrisă în capul acestui articol, definește mai bine decât orice descriere, nobletea acestui șef. Ori unde ar fi fost omorât, în celulă ca la Moscova, sau în zăpadă și în noapte, el a privit desigur cu inima senină și plină de nădejde apropiindu-se de tâmplă pistoalele zbirilor.

Eu nu mai cred că idealul național și creștin pe care el l-a semănat într-o întreagă generație a patriei sale, să mai poată fi nimic. Noi îi considerăm eroi pe întreprinzătorii băieți cari, cu toată temnița și gloanțele, au redublat acolo furia împotriva jidovilor și slugilor lor.

Noi suntem convinși, că între o Franță și o Românie egal naționalistă, Franța pe care o reprezentăm noi, (care n'ar tolera o clipă pe un Thierry, însurat cu ovreica Rothschild, ambasador la București) și o Românie care reprezintă atâția gardiști, colaborarea ar fi imediată și fecundă.

În mijlocul valului de ură și minciuni care se abat asupra cadavruului unei victime a iudaismului universal, e de datorita noastră și sarcina noastră de a o repeta aici.

(Urmare din pag. I-a)

Totul depinde numai de cultivarea cum se cuvine și de îngrășarea făcută cu socoteală.

Apoi, pîldele de cultură grădinară, sunt într'adevăr izbitoare. Cu mijloace raționale de cultură se ajunge ca de pe o suprafață mică în întindere să producă atât de mult în cât să se poată și vinde.

Nu mai vorbim de celealte țări, de exemplu Belgia, unde din nisipuri s'a ajuns în stare să se facă terenuri care să producă nutrețuri mai multe și de mai bună calitate ca pământul de la noi. În Italia terenurile irigate, care produc alimente de tot felul și în mari cantități.

Dar câte și câte exemple nu-i năvălea în mintea lui Petrică, din cele ce cetise. Rămânea numai ca toate câte le știa să le pună în aplicare și să le transforme în fapte. Pentru el nu mai rămânea decât voința, cunoștințe având destule cu care să facă „minunile“ pe terenul dela ferma sa.

La un an și câteva luni, pe la sfârșitul lunii Mai, pe șoseaua ce intră în Grecești, prin partea dinspre nord, la distanță de o asvârlitură de piatră spre Jiu, se vedea un teren frumos îngrijit între celelalte. El atrăgea la prima aruncătură a privirii și te făcea să înțelegi că acolo a fost pusă o mână tare iscusită. Era opera lui Petrică. Lucrările lui erau rezultatul unui plan de muncă bine chibzuit și aplicat, nu ceva de moment gândit cum în multe alte părți se observă. Nu

facem din această menționare un punct negru pentru ceilalți agricultori, dar dacă toți ar fi muncit numai pe jumătate cu chibzuială și voința lui Petre, atunci mult s'ar fi schimbat situația în țara aceasta și populația nevoiașă ar fi avut soarta unui trai mai bun și mai omenesc. Numai dacă viitorul ar face pe mulți să imite pe Petrică, să se schimbe și mai bine aspectul situației populației de azi. Din exemplul lui Petrică se poate conchide că atunci când se va izbucni a se întreprinde în viața agricolă, gândul că numai lucrul inspirat chiar pe teren și înfăptuit exclusiv din elementele ce le oferă locul, numai acest gând și transformarea lui în faptă cu toată dragostea, prin întrecere va putea aduce la împodobirea pământului cu raiuri ca ferma model a lui Petrică și va îndestula pe toți, făcându-i să trăiască fericiți.

Ferma lui Petrică are o îngrădire specială de jur împrejur. Pe marginea drumului dinăuntru este plantată glădice, care a crescut ca un zid frumos de verdeață. La poarta dela intrare — menționăm cea de adus nutrețurile și prin care circula animalele este în altă parte mai dosnică — predomină de cum intri, răzoarele cu flori predominante de frumoasă împletitură, ghivece în toate formele și diferite obiecte de înfrumusețare. La ușă un grătar de curățit încălțăminte.

Casa este nouă, făcută anume de Mitrică pentru fiul său, având în vedere a-i întemeia o căsnicie fericită — și e lucrată după planul și voința lui

Petrică, în stil românesc. În fața ei plantați brazi și un umbrar sub care s'a așezat o masă.

La spatele casei se întinde curtea pentru animale și hoare. Petrică a strâns totul pe lângă casă. El are într-o parte via. În alta grădina de pomi roditori. În partea dinspre Jiu grădina de zarzavaturi, unde poate să le ude ușor și terenul de nutrețuri pentru vite. Tot la fermă în întindere de mai multe hectare și-a ales și terenul de agricultură.

Astfel în fiecare dimineață, cum ieșe din casă, el cuprinde într-o singură privire întreaga fermă și vede, urmărind pas cu pas ca totul să meargă în întrecere cât mai bine și mai frumos.

Nu mai vorbim de interiorul casei, unde îngrijește de curățenie mama sa Foarea. Totul era de minune în noua casă binecuvântată de Dumnezeu și orânduită de inteligența și dragostea de muncă a lui Petrică.

Ordinea și curățenia, desăvârșită din interior ca și afară, așezarea cu gust a obiectelor casnice, bucătăria și pregătirea hranei, atrag toată atenția și te fac să constăți că adevărata mângăiere și satisfacție, vine din căldura inimii, din puterea binefăcătoare a înțelepciunii și din dragostea de muncă, însușiri cu care a fost înzestrat în plus Petrică, spre a compensa defecțiunea ce avea a surdo-muteniei. Roadele strălucite ale muncii lui îi aduceau prin aceasta, cea mai justă apreciere a valorii incontestabile de gospodar desăvârșit și bărbat emi-

nent cu toată defecțiunea ce avea.

Numai staformicia și persistența, curajul și iubirea de muncă și cinstea și dragostea de cămin sunt singurele care dau calificative de apreciere omului. Celelalte rămân pe planul al doilea.

Petrică pentru aceste calități — deși surdo-mut era prețuit în satul său și venerat. Nu era tânăr de vârstă lui și să-l aprecieze și să-l urmeze imitându-l în toate faptele gospodărești. Mulți veneau chiar — și cu toată greutatea înțelegerii — cereau sfaturi ca dela om bătrân.

Bătrânii spuneau că dacă acest tânăr va ajunge să trăiască până la adânci bătrânețe, va fi o fericire pentru sat, căci în viața sa izolată și retrasă, va putea să transforme gospodăria ce a înfiripat, nebanuit, deasupra valorii închipuite. Și prin imitație și îndemn la muncă pe mulți din conștienți îi va determina să-și ridice și ei gospodăriile, punându-i în ambitiune.

Nu este problemă în univers, care să închidă mai multă nedumerire cât problema omului. Cu dezlegarea acestei probleme s'au ocupat toți psihologii pedagogii și filozofii și cu cât au căutat să o adâncească cu atât s'au văzut mai neputincioși și mai la marginele misterului ei. Ceea ce au putut face marii scriitori a fost numai că au răstălmăcit-o în diferite chipuri și au căutat viața în diferite feluri așa cum și-au închipuit-o că se poate desfășura ca trai în realitate. Cuvântul iubi-

# Datoria tânărului Inițiativă de a birui ispitele și disciplină

Firea tânărului este astfel încât poate să cadă sau să se ridice, să fie învins sau să biruiască ispitele ce vin de la diavol. Când vine un război, cei dintâi sunt chemați cei tineri; nu e vorba, luptă și bătrânii, dar adevărații luptători sunt cei tineri. După cum în războaie mai mult au de luptat cei tineri, tot așa aceștia au de luptat cel mai mult contra ispitelor ce vin prin pofte, după cum scrie Sf. carte: „Fiecare se ispitește fiind amăgit de pofa sa. După aceea, pofa zămisliind, naște păcat, iar păcatul săvârșindu-se, naște moartea” (Iacov 1, 14-15).

Pofa este scânteia prin care se aprinde ispita ce duce la păcat. Cine a biruit în sufletul său ispita, acela a înlăturat neînțelegerile cu semenii, deci s'a ferit de păcate, iar cine a fost învins de ispita aceea va săvârși păcate.

Din Isvor nu poate ieși apă tulbure sau amară, dacă nu este în el vre-o materie care schimbă culoarea și gustul. Tot așa și în sufletul unui om păcătos, trebuie să-și fi făcut culcuș necuratul ce-l ispitește să vorbească și să facă ce nu s'ecade pentru un creștin.

Deci, tânărul trebuie să biruiască ispita dinlăuntru și anume de câte ori îi vine să mintă, să flecărească, atunci să se gândească la cuvintele din Tatăl Nostru „și nu ne duce pe noi în ispită”.

Fiecare tânăr creștin are datoria de-a cunoaște trecutul credinței sale plin de biruințe. Timp de 300 de ani creștinismul a luptat cu tot răul din lume, adică cu toată răutatea lumii și a biruit-o. Fiecare creștin în parte are puterea de a birui lumea „pentru că oricine este născut din Dumnezeu biruiește lumea și aceasta este biruința care a biruit lumea: credința noastră” (1 Ioan 5, 4).

Acelora cari biruiesc ispitele, Mântuitorul Christos le făgăduiește răsplătă pe pământ, dar mai ales în ceruri „Cel ce biruiește nu va fi vătămat de-a doua moarte” (Apc. 2, 11).

Iar că Sf. Scriptură se adresează în primul rând tinerilor de-a birui păcatele, ne spune tot Sf. Scriptură: „Vă screm vouă, tinerilor, fiindcă ați biruit pe cel viclean... V'am scris, tinerilor căci sunteți tari și cuvântul lui Dumnezeu rămâne în voi și ați biruit pe cel viclean” (1 Ioan 2, 13, 14).

De aceea, fiecare tânăr este dator să biruiască toate ispitele și amăgirile ce duc la păcate și cari vin de la diavol, dușmanul cel mai mare al omului.

„Din „Credința”

Preot FLOREA CHIȘCAN

Toate plenurile de viață legionară — adâncite, amplificate și cimentate prin ordinea morală pe care Mișcarea și-a impus-o în totdeauna și dela care n'a abdicat nici odată, nici în focul luptei, nici în iadul prigoanelor și nici în dinamismul biruinței — s'organizează în jurul axei: *inițiativă-disciplină*.

Inițiativa, factor generator de conținuturi, și disciplina, element producător de stil, se presupun logic și se întregesc organic. Pentru că Legiunea trăiește din adernete puternice la forțele de gândire și voință împreună în neam și se desăvârșește prin

sinteza lor într-o unitate de hotărâre și faptă.

Inițiativa — cultivată de jos în sus — este menită să întrețină în lumea legionară spiritul creator, nevoia permanentă de participare efectivă la organizarea și funcționarea Mișcării. Disciplina — practică de sus în jos — trebuie să limpezească intențiile, să echilibreze atitudinile și să drămuiească vorbele. Legiunea refuză apatia, dar nu admite arbitrarul. Și dacă nu cunoaște timiditatea, indiferența sau moleșala, nu poate tolera nici anarhia. Capriciul — sub orice formă s'ar manifesta — întreține o stare continuă de nesiguranță, crează conflicte primejdioase și prilejuește negații inutile. Disciplina dă certitudini, erarhizează energii și afirmă valori.

Inițiativa reprezintă, în același timp, un drept și o datorie: dreptul de a-ți defini rostul în lume și datoria de a fi activ. Să ne înțelegem, însă. Inițiativa reprezintă un drept, dar nu crează prin sine drepturi. Ea singură, fără înfăptuirii, rămân glas rostit în pustiu. Și Legiunea nu rătăcește pe nisipuri sterpe, ci lucrează spornic ogoare rodnice. Așa cum, prin ele înșile, inițiativa nu justifică drepturi și, mai ales, nu pot garanta în nici un caz privilegiul, — disciplina, înțeleasă ca o necesitate practică și trăită ca un imperativ lăuntric, nu umilește nu limitează ființa omenească și nu distruge inițiativa. Dimpotrivă, precizează hotărârile, consolidează acțiunea, conturează personalitatea și sistematizează intențiile. Pentru că disciplina legionară este disciplina consimțită, cerută de sensibilitatea sănătoasă și promovată de convingerile omului nou.

Inițiativa fără disciplină provoacă haosul; disciplina fără inițiativă pregătește teroarea. Legiunea însă a răsarit pentru ordine și, în ordine, luminează neamul din harul dragostei de adevăr și din izvorul setei de dreptate.

Din „Cuvântul”.

VICTOR ION PAVELESCU

## Viața orbilor

Fără îndoială că viața nenorocită a orbilor, nu se poate compara cu a surdo-muților. Infirmitățile unui orb sunt mult mai mari și mai greu de suportat. Dacă ai ochii sănătoși, parcă poți suferi mai lesne, chiar și atunci când n'auzi și nu poți vorbi. Privirea unei frumuseți din natură sau a unei ființe iubite, te face să uiți pentru un moment infirmitatea de care suferi și parcă te simți și tu mulțumit că trăiești laolaltă cu ceilalți.

Vă închipuiți însă un orb. Ce viață de chin! Câtă suferință la el! Orbul trăiește continuu într-o noapte năsfârșită. Și unde mai pui că și orbii sunt unii mai nenorociți decât alții.

Orbul, care și-a pierdut vederea, după ce a avut fericirea să vadă măcar o clipă, să cunoască membrii familiei, pe mama și tata, frații și surorile, pe amicii săi. Să vadă lu-

mina soarelui și farmecul naturii, acela este într'adevăr mai puțin nenorocit.

Dar cât de nenorocit este orbul din naștere?! Cât de groaznic trebuie să fie chinul acestuia, care trece prin viață, fără să vadă nimic! Mai bine să nu se fi mai născut.

De aceea scriu aici, făcând atenție și pe surdo-muți. Simțiți și voi amărul acestei categorii de oameni, care duce calvarul cel mai greu al suferinței. Ajutați-i cât vă stă în putință și mângâiați-i. Voi cunoașteți mai bine câtă bucurie face mângâierea și ajutorarea celor infirmi, din experiența proprie. Deci apropiați-vă de ei și faceți-le pe cât vă stă în putință viața liniștită. Aceasta e cea mai frumoasă faptă ce o poate săvârși un surdo-mut.

sănătoasă răspundea:

Nu! Ar fi împotriva voinței lui Dumnezeu și spre răul omului însuși. Întâi „căutarea” aceasta o socotea ceva natural, ceea ce vine de la sine. O ființă omenească, fie ea bărbat sau femeie, își găsește corespondența ideală în substanța comună de realizare umană.

Există în această privință o lege, și dela care nu face excepție nimeni. Această lege este atracția iubirii, după înțelegerea reciprocă a unor perfecte simțiri comune.

Dela începutul lumii și până la Christos, în mentalitatea omenirii concepția era că elementul esențial de atracție este frumusețea. În jurul acestei calități s'învârtea toată discuțiunea filosofilor antei, care acordau prețuire și admirație numai a celor născuți cu această calitate și consumau tot focul iubirii numai în jurul acestor eroi.

Cu religia lui Cristos s'a răsturnat toate aceste credințe și s'a format crezul iubirii întemeiat pe capacitatea inimii și superioritatea conștiinței. Frumusețea fizică a rămas pe planul al doilea.

La fel judeca Petrică și în ce privește deosebirea între anormali și normali. Față de capacitatea inimii și existența conștiinței, defecțiunea posedă, cade. Un om surdo-mut se poate socoti pe aceiaș treaptă cu cei normali în ce privește situația lor în legătură cu iubirea. Această judecată îl făcea să nu se simtă de loc mâhnit că posedă defecțiunea fizică că nu

poate vorbi și n'aude — din contră îl îndârjia, dându-i mai mult curaj, eroism și temperament.

Când este vorba de un fapt sufletec, viața oricărui om scapă de sub orice experimentare fizică, ea nu mai poate fi pricepută decât prin conștiință. Atunci și defectele fizice nu mai au rol. Sufletul — acesta singur — devine obiectul și instrumentul.

Petrică nu era materialist. El n'ar fi putut niciodată să-și bazeze iubirea pe acea fatalitate materială sub care se complac unii. Ca om inteligent și convins de puterile lui de muncă el nu ținea atât de mult la satisfacerea dorinței carnale, ca la alegerea tovarășei să ia în seamă frumusețea, ci căuta mai mult bucuria interioară care unește gândul cu inima pentru a dobândi unirea într-o crescândă mulțumire.

Avea pentru iubirea fizică o idee bine justificată. El spunea că fiziologii în iubire simt două acte înseminate: începutul și sfârșitul. Ori nu acesta este adevărul trăirii pe pământ. După această concepție ar însemna că iubirea să n'aibă ideal în viață, să nu aibă intensitate și nici durată. Și tocmai acest act, în jurul cărui — după cum am spus — se roteste întreaga viață să fie astfel considerat? Este un fapt natural că iubirea se transformă nu dispăre. Acei cari se unesc prin iubirea cea născută din înțelegerea perfectă a inteligenței, din comunicarea de idei și de idealuri,

(Continuare în pag. IV)

re, acest verb care se poate conjuga în diferite feluri, a fost întotdeauna punctul, semăna de pornire, de creștere și de asociere, de despărțire și de moarte. În fine de tot ce se petrece în natură și se poate imagina, care a fost luată întotdeauna ca subiect de scriitori. În manifestarea ei fizică, iubirea a fost concepută și s'a stabilit chiar aceasta — ca cel mai mare act al vieții, care transmite continuu viața și perpetuiază speciile. Iar în manifestarea ei psihică — sufletească — iubirea este o stare de spirit ce variază dela individ la individ — tocmai ceea ce face să-i dea caracteristica — este în această latură o adevărată plenitudine și o fericire mai ales pentru ființele cu judecată și pentru om.

Petrică — dintr-o atracție instinctivă — pe lângă cărțile cu cuprins științific agricol, în timpul din urmă începuse să citească și cărți cu privire la psihologie, unde se desbăteau probleme cu caracter sufletec. Se vede că aceasta îl făcea și înaintarea în vârstă pentru a putea înțelege mai bine existența omului pe pământ și datorită sale de împlinit în viață în toate direcțiile.

Într-o carte el găsisse un adevăr enunțat de marele scriitor Pascal, care nu-l mai putea uita: „Omul singur e ceva imperfect. Ii trebuie o a doua ființă pentru ca să fie fericit”.

Petrică, om cu judecată matură ajunsese de la un timp să adevărească această maximă și să se convingă că a doua ființă lângă om, definește caracterul de dualitate al simțirii și im-

plinește planul creațiunii.

Altă dată a văzut într-o carte de religie creștină cum un mare apostol ce a propovăduit pe pământ cuvântul lui Dumnezeu l'a scris: „Dumnezeu a făcut pe om după chipul și asemănarea sa. Fiindcă i-a dat un suflet superior, înzestrat cu judecată și inteligență și l-a ridicat deasupra tuturor celorlalte viețuitoare câte sunt pe pământ și în apă, s'a gândit să-i dea superioritate și în ce privește iubirea și l-a destinat să se întovărească cu femeia cu care să trăiască nedespărțit și să se înmulțească”.

Legătura dintre doi tovarăși în viață — zicea Petrică — își are nu numai un scop de a ușura viața prin trăirea în comun. Dumnezeu i-a dat și alt sens. În căutarea acestei vieți, în alegerea după ea continuă și un dinamism atât fizic cât și o mișcare interioară. Petrică vedea în el nevoia de aș lega viața prin atracție, simțea că în străfundul ființei sale a răsarit ceva în care el va găsi tot sensul vieții și toată bucuria trăirii.

Iubirea există în fiecare om indiferent de cum a venit pe pământ. Ea este o chemare instinctivă, care crește și când întâlnește afinitatea celei de a doua ființe, atunci se întregeste într-o singură expresie de viață.

Este aceasta apogeul, cucerirea trăirii totale. Este biruința comună în toată esența ei lăuntrică.

Un alt domeniu de cercetare și de completare e mediul. Trebuie pătruns în toate amănunțimele materiale și morale de conviețuire ale surdomutului și a observa, care din ele au preponderență sau se lasă influențat, spre a modifica sau desvolta însușirile, cu care surdomutul este născut.

Cercetările cele mai minuțioase și care trebuiesc mai cu deosebire approfondate sunt în domeniul social.

Trebuie de observat influențele ce le exercită asupra surdomutului legile țării, credințele, tradițiile, moravurile, opinia publică, literatura, arta, știința și industria.

Educatorul va trebui să urmărească pe surdomutul angrenat între particularitățile lui individuale și particularitățile mediului social și a vedea modul lui de comportare, în diferite etape ale mediului social.

Ceeace trebuie remarcat aci, va fi, să știm, căror influențe se datorește șlefuirea surdo-mutului; sunt din pornire proprie raționalistă sau este datorit spiritului de imitație.

Spiritul de imitație se pare a fi un fel de o a doua natură pentru surdomut în special, datorit în cea mai mare parte infirmității lui.

Știind acestea grija educatorului, trebuie să fie, ca tot ceia ce îi va da, să nu influențeze în rău, asupra firii lui, ferindu-l pe el și ferindu-se și pe sine, a da exemple rele, căci, deși este surd, totuși manifestările externe ale mimicii îi sunt de ajuns, pentru ca ochiul vigilant al surdomutului, să prindă esențialul.

Trebuie dar, ca vigilența ochiului surdomutului, să fie îndrumată și exercitată, numai spre exemple frumoase, educative, cu un cuvânt, mediul în care surdomutul acționează, să fie ferit de influențe vătămătoare.

Educația surdomutului să se înceapă de timpuriu, fiindcă părinții nu au timpul material și posibilitatea, să se ocupe în deaproape de el.

Educația lui merge mai încet ca la un vorbitor, lipsindu-i elementul de seamă în educație — vorbirea.

Ori mimica surdomutului este foarte săracă la un copil mic și apoi puținele elemente mimice, nu-s așa de flexibile ca vorbirea, pentru că să fie întrebuințate de educator cu ușurință.

Luati de mici, dela vârsta de 4—5 ani și concentrați în institute speciale, dându-li-se o pregătire specială în vederea vorbirii viitoare la vârsta de 7 ani, când vor fi trecuți la clasele de vorbire, vor putea în scurt timp, stăpâni vorbirea și se vor mânui așa de ușor ca și cel mai bun vorbitor.

Posedând în cel mai scurt timp posibil vorbirea (8—9 ani); educația lui în toate domeniile, se va face nu-

## Educația surdomuților

(urmarea II)

mai pe calea vorbirii, înlăturându-se mimica.

Căștigul ar fi imens pentru societate, întrucât surdomuții socotiți azi, ca balast social în viitor nu va mai exista, ei putând trăi pe cont propriu.

Să folosim principiul de atâtea

ori verificat că: „faptele și vorbele oamenilor cu care venim în contact ne influențează în mod firesc”; bazați pe aceasta, educatorul surdomutului prin exemplul și sfatul lui, să-l influențeze pe copil, ajutându-se de știință și metodă.

Puși alături 2 surdomuți unul

### Anecdote

## De ale surdo-muților

Un surdo-mut ce nu mai fusese vreodată în viața lui la un cinematograful, își luă într-o zi inima în dinți și se duse și el ca să vadă ce se petrece acolo.

Se duse la cassă, își luă un bilet și apoi fu condus în sală și ocupă un loc. Se uită mirat în jurul lui, văzu multă lume; în fața lui ceva mare alb, cu chenare negre. El se întreba: oare asta e cinematograful? stă lumea pe scaune și se uită unul la altul; dacă asta e cinematograful, apoi proști sunt oamenii de dau parale de pomană.

Dar... deodată se stinse lumina în sală; surdo-mutul nu știu ce să creadă, o clipă îi veni ideea să se apropie mai mult de duduia pe care o știa în dreapta sa, crezând că cinematograful e așa ceva... cumva. Însă în aceeași clipă zări că se luminează puțin în fața sa, și spre marea lui mirare văzu o mulțime de oameni, munți, orașe, etc.

Surdo-mutul privea cu ochii holbali la toate acestea.

În același timp însă ecranul arăta tocmai o șosea pe care o mașină în cea mai mare viteză venea în spre spectatorii din sală, și cum surdo-mutul nostru se afla cam în față, și după socoteala lui în calea mașinii se feri instinctiv din calea ei cu atâtea violență încât trânti la podele tot șirul de scaune pe care ședea, cu spectatorii de-a valma unii peste alții.

\*

La o școală de surdo-muți, se afla un petagog ce se purta din

cale afară de aspru cu elevii. Bieții elevi, deși aveau frică de el, totuși căutau un prilej ca să se răsbune pe strașnicul pedagog. Prilejul nu întârzie să sosească.

Un surdo-mut întorcându-se din vacanță, aduse pedagogului doi porumbei foarte frumoși. Pedagogul care era un mare mâncău din fire, de cum văzu porumbeii, îi lăsă gura apă. Chemă pe elevul surdo-mut Toma, care se cam pricepea în arta culinară, și-i dădu porumbeii ca să-i facă friptură din ei.

Toma de cum luă porumbeii, îi veni o idee năstrușnică. Cu o zi înainte căpătase dela pedagog o scărmanăală zdravănă și acum se gândea să se răzbune pe el. Ascunse bineșor porumbeii, apoi luându-și praștia, fiind un bun ochitor cu ea, se duse în grădina școlii și în scurt timp doborî două cioare ca de mărimea porumbeilor. Doi elevi dintr-o clasă inferioară a lui Toma, observară totul, fără ca Toma să știe ceva.

Toma, tăie și jumuli cioarele, apoi făcu din ele o friptură pe cînste.

Seara când se întoarse pedagogul, Toma îi servi cioarele, și acesta le mănca cu lăcomie fără ca să bănuiască ceva. Ba încă și mai mult de astă dată dădu dovadă de mare mărinimie și-l servi și pe Toma cu o bucată. Toma însă mulțumi și-i spuse că nu poate mânca carne de oarece se simte cam rău la stomac.

Trecu un timp. Toma într-o bună zi bătu zdravăn pe unul din cei doi elevi ce-l văzuseră jumulind cioarele. Acesta ca să se răzbune pe Toma se duse la pedagog și-i povesti ce i-a dat Toma să mănânce în loc de porumbei.

Pedagogul nu-i veni a crede, atunci surdo-mutul îl chemă și pe celălalt coleg care-i povesti același lucru. La această confirmare, pedagogul gândindu-se numai la ceea ce măncase, simți că ametește, în același timp simți cum îl presează ceva pe stomac în spre gât, fugi repede afară și ținându-se cu mâinile de gard dădu slobozenie stomacului de arunca pe gură și ceea ce măncase cu trei zile înainte.

înfruptat de binefacerile educației raționale și altul lăsat în seama părinților, constatăm imediat roadele binefăcătoare ale educației, cum dintr'un om animal s'a creiat un om liber și stăpân pe acțiunile lui, s'a făcut dintr'un balast social un om social.

De aceea grija guvernanților trebuie să fie mai mare pentru această categorie de infirmi, care pot fi transformați în oameni producători, căci surdomuții educați au dat excelente dovezi de corectitudine, în domeniul unde activează și putem spune fără puțință de desmintire, că corectitudinea în activitatea socială este cu mult superioară celor ce aud și vorbesc activând în același domeniu ca și surdomutul, dovedindu-se că vorbitorii ar fi mai chiblangii.

Numai în institute se poate urmări educația aplicată surdomutului și i se poate vedea roadele ei, cum dintr'un infirm s'a creiat un om social.

Orice s'ar spune, prin puterea educației, urmele eredității și influențele mediului unui surdomut, sunt complet anihilate și înlocuite cu elemente viabile, necesare omului social.

Puterea educației face parte integrantă din sufletul educatorului. Ori cel dintâi educator al surdomutului este mama.

Din nenorocire mamele nu se pricep, ce căi să urmeze în educația surdomutului, ori câtă bunăvoință și suflet ar pune.

Din orice clasă socială ar face parte surdomutul, dela un timp este lăsat într-o completă dezinteresare din partea părinților.

În tot acest timp el vegetează, ba pe unele locuri este sortit ca o piedică în ale casei, dar nu au ce să face capului, căci, dacă nu ar fi răspunderea socială pentru o ființă viețuitoare, mulți surdomuți ar fi abandonati.

Ori, din această răspundere socială a născut asistența socială, care vine în ajutorul infirmilor, înlocuind nepriceperea și indolența, celor chemați să se îngrijească de micii nevinovați.

Deși infirm de un simț (auzul) totuși colaborarea celorlalte înlătură cu peste 80% infirmitatea și în unele cazuri cu 100%.

Deprinderea de colaborare a simțurilor solide, pentru anihilarea infirmității, nu se poate face, decât de educatori instruiți special pentru aceasta, ori familia nu poate face aceasta.

Iată dar, necesitatea înlocuirii educației din familie încă de timpuriu, creindu-se grădini de copii surdomuți, care să ajute la educație și instruirea lor.

Grădinile acestea trebuiesc să fie astfel organizate, încât să se poată spune despre ele că „copiii surdomuți cresc sub ochiul iubitor și inimă pricepută de mamă”.

Educația s'ar completa cu clasele de vorbire și de învățământ și apoi încoronate cu o educație profesională, potrivită inclinațiilor și aptitudinilor surdomutului.

În vacanță, când copilul părăsește institutul și merge în sânul familiei, ar trebui ca părinții să continue, să consolideze, cele deprinse în școală, iar învățătorul ar trebui să lămurească și să învețe pe părinți, cum trebuie să se comporte cu surdomuții, pentru ca elementele căpătate în școală, să nu fie uitate sau zăpăcite.

(Va urma).

GH. V. CONSTANTINOVICI  
Profesor școală de băieți surdomuți București.

### (Urmare din pagina III-a)

din afinități sufletești și spirituale, aceia sunt adevărați uniți, care nu trebuie să se despartă niciodată. La această iubirea atinge maximul puterii omenești și maximul armoniei perfecte. Nu trebuie judecată ca adevărată decât iubirea acestora, ea care niciodată nu părăsește, din contra, mereu crește și nu moare.

Judecata sănătoasă care o concepea Petrică făcea ca din sufletul lui să vibreze un sentiment de manifestare sigură și serioasă cu care câștiga în plus simpatia pe lângă calitatea de priceput gospodar.

Dar vârsta matură a lui, deschide și lui Petrică și Floarei o mare întrebare. Este copilul nostru căruia îi dorim fericire și vrem să-i asigurăm un viitor trainic. Noi suntem bătrâni. Familia noastră trebuie să-și urmeze destinul moștenit din strămoși. Suntem datorni să dăm înclinare copilu-

lui în această direcție.

Stăpâniți de această grijă într-o zi Mitrică și Floarea stau de vorbă:

— Nu știu ce să facem cu băatul ăsta. A ajuns la o vârstă când ar trebui să-l vedem interesându-se de alte chestiuni. Prea s'a dedicat muncii, consacră tot timpul numai la fermă și nu mai iese și el prin sat. Asu'tă, Floarea! Tu nu l-ai văzut niciodată cu vreo fată din sat?

— Nu știu ce să-ți spun, băbăte. L'am văzut de multe ori cu multe fete împreună, dar niciodată n'am constatat la el vreo atracție pentru vreuna.

— Vezi tu, trebuie să ne gândim serios la situația lui.

— La asta gândesc și eu de mai mult timp. Să căutăm să îndeplinim cu el și binecuvântarea Cerului și să-i găsim o tovarășă de viață, muncitoare și bună gospodină ca și el.

Astfel Petrică a fost îndemnat de părinții lui să se căsătorească.

(Va urma)